

ก. ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดลำปาง ตั้งอยู่บริเวณภาคเหนือตอนบนของประเทศ ไทย ห่างจากกรุงเทพมหานครตามระยะทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 สายพหลโยธินประมาณ 602 กิโลเมตร และทางรถไฟ ประมาณ 625 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดเชียงใหม่ประมาณ 100 กิโลเมตร พื้นที่ของจังหวัดลำปางมีประมาณ 12,533.961 ตารางกิโลเมตร หรือ 7,833.726 ไร่ มีพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับที่ 5 ของจังหวัดทางภาคเหนือ รองจากจังหวัดเชียงใหม่ ตาก แม่ฮ่องสอน และเพชรบูรณ์ มี อาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงถึง 7 จังหวัด ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดเขียงใหม่ เขียงราย และ พะเยา ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดตาก

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ จังหวัดแพร่ และสุโขทัย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ จังหวัดลำพูน

ข. สภาพภูมิประเทศ

จังหวัดลำปางอยู่สูงจาก ระดับน้ำทะเลประมาณ 268.60 เมตร มีลักษณะภูมิประเทศเป็นรูปวงรี พื้นที่โดยทั่วไปเป็น ที่ราบสูงและภูเขาสูงมีที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำวังเป็นบางส่วนใน บริเวณตอนล่างของจังหวัด โดยมีลักษณะดังต่อไปนี้

- ◆ บริเวณตอนบนของจังหวัด มีลักษณะเป็นป่าค่อนข้าง ทีบอุดมสมบูรณ์ด้วยไม้มีค่า และภูเขา ได้แก่ พื้นที่อำเภอเมืองปาน แจ้ห่ม วังเหนือ และงาว
- ◆ บริเวณตอนกลางของจังหวัด มีลักษณะเป็นที่ราบ ส่วน ใหญ่ เป็นแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญของจังหวัด ได่แก่ พื้นที่ อำเภอห้างฉัตร เกาะคา เมือง แม่ทะ สบปราบ
- ◆ บริเวณตอนใต้ของจังหวัด มีลักษณะเป็นป่าไม้รัง บางส่วน มีลักษณะเกือบเป็นทุ่งหญ้า ได้แก่ พื้นที่อำเภอเถิน แม่พริก บาง ส่วนของอำเภอเสริมงามและอำเภอแม่ทะ

*ก*มิอากาศ

สภาพพื้นที่ของจังหวัดลำปางมีลักษณะเป็นแอ่งคล้ายกะทะ จึงทำให้อากาศร้อนอบอ้าวเกือบทั้งปี

ฤดูกาลของจังหวัดลำปาง จำแนกได้ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มประมาณต้นเดือนมีนาคม จนถึงกลางเดือน พฤษภาคม อุณหภูมิสูงสุดวัดได้ 42.1 องศาเซลเซียส ในเดือน เมษายน และอุณหภูมิสูงสุดวัดได้ 36.81 องศาเซลเซียส

ฤดูฝน โดยทั่วไปในช่วงฤดูฝนตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม มีปริมาณฝนตกวัดได้ 96.72 มิลลิเมตร ปริมาณ เฉลี่ย 80.60 มิลลิเมตร เดือนที่มีฝนตกมากที่สุด คือเดือนสิงหาคม และเดือนกุมภาพันธ์ ไม่มีฝนตกเลย

ฤดูหนาว เริ่มประมาณต้นเดือนพฤศจิกายน จนถึงเดือน กุมภาพันธ์ อุณหภูมิต่ำสุดวัดได้ 8.9 องศาเชลเชียส ในเดือนธันวาคม และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 18.29 องศาเชลเชียส

*ก*ารปกครอง

ลำปาง แบ่งการปกครองออกเป็น 13 อำเภอ คือ อำเภอ เมืองลำปาง อำเภอเกาะคา อำเภอแจ้ห่ม อำเภอแม่ทะ อำเภอเถิน อำเภองาว อำเภอห้างฉัตร อำเภอวังเหนือ อำเภอแม่พริก อำเภอ เสริมงาม อำเภอสบปราบ อำเภอแม่เมาะ และอำเภอเมืองปาน

การเดินทาง

รถยนต์ จากกรุงเทพฯ

ใช้ทางหลวงหมายเลข 1 ถึง กิโลเมตรที่ 52 แล้วแยกข้าย เข้าทางหลวงหมายเลข 32 ผ่าน สิงห์บุรี ชัยนาท เข้านครสวรรค์ แล้วแยกข้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 1 ผ่านกำแพงเพชร ตาก ตรงเข้าสู่จังหวัดลำปาง รวมระยะทาง ทั้งสิ้น 599 กิโลเมตร ใช้ เวลาเดินทางประมาณ 7 ชั่วโมง หรือจะใช้เส้นทางสายใหม่ จาก พิษณุโลกเข้าเด่นชัย และลำปางก็ได้

รถยนต์ จากเชียงใหม่

ใช้ทางหลวงหมายเลข 11 ผ่านลำพูนเข้าสู่ลำปาง รวมระยะ ทางทั้งสิ้น 100 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทาง ประมาณ 1.30 ชั่วโมง

รถยนต์โดยสาร จากกรุงเทพฯ

บริษัทขนส่งจำกัด บริการ รถโดยสารธรรมดา และ ปรับอากาศไปลำปางทุกวัน รายละเอียดติดต่อที่ โทร. (02) 2710101-5 รถธรรมดา หรือ (02) 2794484-7 รถปรับอากาศ นอกจากนี้ ยังมีบริษัททัวร์ที่บริการรถประจำทางไป-กลับ ระหว่างกรุงเทพฯ-ลำปาง ได้แก่ บริษัทถาวรฟาร์ม โทร. (02) 2713011 สถานีขนส่ง ลำปาง โทร. (054) 227410 บริษัทวิริยะทัวร์ กรุงเทพฯ โทร. (02) 936-2827 ลำปาง โทร. (054) 217373

รถยนต์โดยสาร จากเชียงใหม่

มีบริการรถโดยสารไป ลำปางทุกวัน รายละเอียดติดต่อที่ สถานีขนส่งอาเขต โทร. (053) 242664 หรือที่คิวรถเขียงใหม่-เชียงราย (สายเก่า) ข้างโรงแรมศรีประกาศ ถนนเชียงใหม่-ลำพูน

รถไฟ จากกรุงเทพฯ

ทางการรถไฟแห่งประเทศไทย จัดบริการด่วน รถเร็ว และรถธรรมดา จากกรุงเทพฯ ไปลำปางทุกวัน รายละเอียดติดต่อ สอบถามได้ที่หน่วยบริการเดินทาง โทร. (02) 2237010 สถานี รถไฟลำปาง โทร. (054) 217024

รถไฟ จากเชียงใหม่

มีบริการรถไฟจากเชียงใหม่ ไปกรุงเทพฯ ซึ่งแวะที่ลำปาง ทุกวัน รายละเอียดติดต่อสอบถามได้ที่ สถานีรถไฟเชียงใหม่ โทร. (053) 242094

เครื่องบิน

มีเที่ยวบินจากกรุงเทพฯ ทุกวัน รายละเอียด สอบถามได้ที่ บริษัทการบินไทย จำกัด ถนนหลานหลวง โทร. (02) 2800070 การบินไทยลำปาง โทร. (054) 217078 ท่าอากาศยานลำปาง โทร. (054) 226258

การคมนาคมภายในจังหวัด

- อ.เมือง-อ.แม่เมาะ	26 กม.	ขึ้นรถที่สี่แยกร้านขายยา
		ไทโอสถ ถนนทิพวรรณ

- อ.เมือง-อ.แม่พริก 125 กม. ขึ้นรถตรงข้ามสถานีตำรวจภูธร
   ถ.บุญวาทย์,
- อ.เมือง-อ.เถิน 96 กม. ขึ้นรถตรงข้ามศาลจังหวัดลำปาง ด้านประตูชัย
- อ.เมือง-อ.งาว 83 กม. ขึ้นรถตรงข้ามวิทยาลัยอาชีวศึกษา
- อ.เมือง-อ.เกาะคา 13 กม. ขึ้นรถที่ ถ.รอบเวียง ใกล้ธนาคาร กสิกรไทย
- อ.เมือง-อ.วังเหนือ 110 กม. ขึ้นรถที่ ถ.ทิพวรรณ แยกชอย ข้าง ธนาคารนครหลวงไทย
- อ.เมือง-อ.แม่ทะ 26 กม. ขึ้นรถที่สี่แยก ศรีชุม ถ.ทิพวรรณ
- อ.เมือง-อ.แจ้ห่ม 52 กม. ขึ้นรถที่ ถ.ทิพวรรณ แยกชอย
   ข้างธนาคารนครหลวงไทย
- อ.เมือง-อ.สบปราบ 59 กม. ขึ้นรถตรงข้ามศาลจังหวัดลำปาง ด้านประตุชัย
- อ.เมือง-อ.เสริมงาม 40 กม. ขึ้นรถข้างโรงเรียนบุญวาทย์ ถ.สนามบิน
- อ.เมือง-อ.ห้างฉัตร 18 กม. ขึ้นรถที่ห้าแยกหอนาฬิกา หน้า พทธสถาน
- อ.เมือง-อ.เมืองปาน กม. ขึ้นรถที่หลี่จั่นหมัน ถนนตลาดจีน

การคมนาคมระหว่างจังหวัด

จากสถานีขนส่งจังหวัดลำปาง มีรถโดยสารธรรมดาและ ปรับอากาศ ไปยังจังหวัดเชียงราย แพร่ น่าน นอกจากนี้ยังมีรถ จากเชียงใหม่ วิ่งผ่านลำปาง ไปยังทุกจังหวัดในภาคเหนือและบาง จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น ขอนแก่น อุดรธานี อุบลราชธานี นครราชสีมา เป็นต้น

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมือง

ลำปางเป็นจังหวัดเดียวในประเทศไทย ที่ยังมีรถม้าและนัก ท่องเที่ยวนิยมใช้รถม้าเป็นพาหนะเดินทางระยะใกล้ๆภายในตัวเมือง จึงเป็นสิ่งหนึ่งที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวรถม้าลำปางเป็นรถเปิดประทุน ที่นั่งผู้โดยสารคล้ายคลึง กับที่นั่งของจักรยานสามล้อ แต่มีขนาด ใหญ่กว่า อยู่ทางตอนหลังของที่นั่งคนบังคับม้า ซึ่งมีระดับสูงกว่า เล็กน้อย นั่งได้คันละ 2 คน

รถม้าบริการ

1. หน้าศาลากลางเก่าจังหวัดลำปาง เวลา 06.00-16.00 น.

2. หน้าโรงแรมลำปางเวียงทอง เวลา 06.00-23.00 น.

3. หน้าโรงแรมทิพย์ช้าง เวลา 06.00-23.00 น.

ราคา 100-150 บาท หรือ ชั่วโมงละ 200.-บาท

เขื่อนยาง

เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ของประชาชนทั่วไป ตั้งอยู่ ต.บ้านดง เขตอำเภอเมือง

ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง

ตั้งอยู่บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัดลำปาง (หลังเก่า) ด้านตะวันตกเฉียงใต้ หลักเมืองทำด้วยไม่สัก สันนิษฐานว่าสร้างขึ้น เมื่อร้อยกว่าปีมาแล้ว โดยหลักที่หนึ่งสร้างเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2400 หลักที่สองสร้างประมาณปี พ.ศ. 2416 และหลักที่สามสร้างประมาณปี พ.ศ. 2429 ต่อมาในปี พ.ศ. 2440 เมื่อสร้างศาลากลางจังหวัด (หลังเก่า) ขึ้น ได้นำหลักเมืองมาไว้ที่บริเวณหน้าศาลากลาง และ ได้มีการสร้างมณฑปครอบหลักเมืองทั้งสามในปี พ.ศ. 2511

พระพุทธนิรโรคันตรายชัยวัฒน์จตุรทิศ

ประดิษฐานอยู่ในมณฑปทรงไทยแบบจตุรมุ่งซึ่งตั้งอยู่หน้า ศาลากลางจังหวัดลำปาง (หลังเก่า) พระพุทธรูปสร้างด้วยโลหะ ผสมรมดำทั้งองค์ ปางสมาธิ ชาวบ้าน เรียก "หลวงพ่อดำ" จัด สร้างโดยกรมการรักษาดินแดนเมื่อปี พ.ศ. 2511 มี 4 องค์ เพื่อ นำไปประดิษฐานไว้ 4 ทิศของประเทศ โดยทางทิศเหนือได้นำมา ประดิษฐานไว้ ณ จังหวัดลำปางนับเป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมือง เป็นที่เคารพสักการะของประชาชน ปัจจุบันพระพุทธรูปองค์นี้ปิด ทองเกือบทั้งองค์โดยสาธุชนที่มานมัสการ

วัดพระแก้วดอนเต้า

ตั้งอยู่ที่ตำบลเวียงเหนือ เป็นวัดเก่าแก่และสวยงาม มีอายุ นับพันปี เคยเป็นที่ประดิษฐานของพระแก้ว มรกตนานถึง 32 ปี ปูชนียสถานที่สำคัญคือ องค์พระธาตุ มณฑปศิลปพม่า พระนอน องค์ใหญ่ พระวิหารหลวง และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งล้านนา การ เดินทางไปยังวัดนั้น ไปได้โดยการข้ามสะพาน รัชฎาภิเษก แล้ว เลี้ยวขวาไปตามถนนพระแก้ว ประมาณ 1 กิโลเมตร หรือข้าม สะพานข้างเผือกก็จะเห็นองค์พระธาตุตั้งเด่นอยู่บนเนิน

วัดศรีชุม

เป็นวัดพม่าที่ใหญ่ที่สุดในบรรดาวัดพม่าที่มีอยู่ในประเทศ ไทยทั้งหมด 31 วัด สร้างในปี พ.ศ.1893 โดยคหบดีชาวพม่าชื่อ อูโย ซึ่งติดตามชาวอังกฤษเข้ามาทำงานป่าไม้ในประเทศไทย เมื่อตนเองมีฐานะดีขึ้น จึงต้องการทำบุญ โดยสร้างวัดศรีชุมขึ้นใน ตำบลสวนดอก อ.เมือง การเดินทางไปวัดศรีชุมนั้นเมื่อถึงโรงเรียน บุญวาทย์วิทยาลัยแล้ว เลี้ยวซ้ายตรงสี่แยกไปเล็กน้อย จะพบทาง เข้าวัดอยู่ทางด้านขวามือ จุดเด่นของวัดนี้อยู่ที่พระวิหาร ซึ่งเป็น อาคารครึ่งตึกครึ่งไม้หลังคาเครื่องไม้ยอดแหลมแกะสลักเป็นลวดลาย สวยงามมาก

วัดศรีรองเมือง

ตั้งอยู่ที่บ้านท่าคราวน้อย ตำบลสบตุ๋ย ในเขตเทศบาลนคร ลำปางด้านทิศตะวันตก เป็นวัดพม่าที่สร้างขึ้นในสมัยที่ลำปางเป็น ศูนย์กลางการค้าขาย การทำปาไม้เช่นกัน สถาปัตยกรรม ที่สำคัญ ได้แก่ วิหารไม้หลังคาจั่วข้อนกันเป็นขั้นน้อยสวยงาม ตามแบบ ศิลปพม่า นอกจากนี้ยังนับว่าเป็นวัดที่มีการประดับตกแต่งภายใน ด้วยลายไม้แกะสลัก และลายปูนปั้นปิดทองที่มีความวิจิตร สวยงาม

วัดป่าฝาง

ตั้งอยู่ที่ถนนสนามบิน ตำบลหัวเวียง สร้างในสมัยรัชกาลที่ 5 โดยชาวพม่าที่มาประกอบอาชีพการป่าไม้ในจังหวัดลำปาง มี พุทธสถานที่เด่นคือ พระเจดีย์ใหญ่สีทองสุกปลั่ง บรรจุพระบรม สารีริกธาตุที่อัญเชิญมาจากพม่าเมื่อประมาณ พ.ศ. 2449 ศาลา การเปรียญเป็นเรือนไม้ทั้งหลังขนาดใหญ่หลังคาข้อนกันเป็นชั้นๆ แบบพม่า และพระอุโบสถขนาดเล็กหลังคาเครื่องไม้แบบพม่า มี ลวดลายเครือเถาปูนปั้นเหนือประตูสวยงาม วัดนี้มีพระสงฆ์พม่า จากเมืองมัณฑเลมาเป็นเจ้าอาวาสอยู่เสมอ

วัดไชยมงคล

ตั้งอยู่ที่ถนนสนามบิน ตำบลหัวเวียง ในเขตเทศบาลนคร ลำปาง พุทธสถานที่เด่นของวัดคือ กุฏิขนาดปานกลาง ตัวอาคาร เป็นตึกสีขาว หลังคาเครื่องไม้แบบพม่า หน้าบันประดับกระจกเป็นรูปเทวดา เสาประดับด้วยขดลวดโลหะ สีทอง ขดเป็นลายเครือเถา ประดับกระจกสีสวยงาม ม่านและ ระเบียงโดยรอบทำด้วยแผ่นไม้ฉลุ ฝีมือประณีต ภายในประดิษฐาน พระรูปสำริดมีลักษณะงดงาม สร้างจากเมืองมัณฑเล สหภาพพม่า

สถานปฏิบัติธรรม-มณฑป หลวงพ่อเกษม เขมโก สำนักสุสานไตรลักษณ์

ตั้งอยู่ชานเมืองลำปาง ประมาณ 4 กิโลเมตร ตามทาง สายลำปาง-แจ้ห่ม ภายในบริเวณมีมณฑปลักษณะเป็นอาคารทรง ไทยประยุกต์ มีรูปปั้นหุ่นขี้ผึ้งของหลวงพ่อเกษม เขมโก เกจิอาจารย์ซึ่งมีผู้เคารพนับถือเป็นจำนวนมาก นั่งในท่าสมาธิ ขนาดเท่ารูปจริง เพื่อให้ประชาชนเคารพลักการะ และบริเวณ มณฑปก็มีที่จอดรถและสถานที่เช่าพระเครื่อง ส่วนกุฏิของหลวง พ่อเกษมอยู่ด้านข้างมณฑป

บ้านเสานัก

เลขที่ 86 ถนนราษฎร์วัฒนา อ.เมือง เป็นบ้านทรงไทย สถาปัตยกรรมล้านนาผสมพม่า สร้างเมื่อ พ.ศ.2438 เดิมสร้าง ด้วยไม้สักทั้งหลัง ที่เรียกว่า บ้านเสานัก เพราะว่ามีเสา ทั้งหมด 116 ต้น เป็นสถานที่ต้อนรับแขกบ้านแขกเมืองอยู่เป็นประจำและเป็น ที่ตั้งแสดงเครื่องใช้โบราณทั้งของไทยและของพม่า บริเวณบ้าน ตกแต่งเป็นสวนหย่อม เปิดบริการให้เข้าชมทุกวัน ระหว่างเวลา 10.00 -17.00 น. ท่านละ 30.-บาท และมีบริการรับจัดอาหารกลางวัน/อาหารเย็น สำหรับหมู่คณะติดต่อได้ที่บ้านเสานักโทร. (054) 227653

วัดเจดีย์ชาวหลัง

"ชาว" แปลว่า ยี่สิบ "หลัง" แปลว่า องค์ วัดเจดีย์ชาวหลัง แปลว่าวัดที่มีเจดีย์ 20 องค์ ตั้งอยู่ที่ตำบลธงชัย อ.เมือง ห่างจาก ตัวเมือง 5 กิโลเมตร เป็นวัดใหญ่อยู่กลางทุ่งนา บริเวณวัดร่มรื่น เต็มไปด้วยต้นไม้ใหญ่วัดนี้เป็นปูชนียสถานที่สำคัญของจังหวัดลำปาง สร้างแต่โบราณทรงคุณค่าทั้งทางด้านประวัติศาสตร์และโบราณวัตถุ จากหลักฐานการขุดพบพระเครื่องสมัยหริภุญชัยที่องค์พระเจดีย์ ทำให้สันนิษฐานได้ว่า วัดนี้สร้างมานานกว่าพันปี ทางด้านช้าย ของพระอุโบสถ เป็นศิลปสมัยใหม่ ประดับลวดลายติดกระจกสีทั้ง ภายนอกและภายใน นอกจากนี้ เมื่อปี พ.ศ.2526 ได้มีชาวบ้านขุด พบพระพุทธรูปทองคำบริสุทธิ์ หนัก 100 บาท สองสลึง มามอบ ให้แก่ทางวัด ซึ่งพระพุทธรูปองค์นี้ชื่อว่า "พระแสนแข่ทองคำ" เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย ศิลปสมัยล้านนา ราวพุทธศตวรรษที่ 21 ขนาดหน้าตักกว้าง 9 นิ้วครึ่ง สูง 15 นิ้ว เป็นพระพุทธรูป ทองคำองค์แรกที่ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณวัตถุแห่งชาติแล้ว

วนอุทยานม่อนพระยาแช่

ตั้งอยู่บนภูเขา ต.พิชัย อ.เมือง บนเส้นทางสายลำปาง-งาว ระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตรจากตัวเมือง แล้วเสี้ยวขวาตรง หลักกิโลเมตรที่ 605 เข้าไปอีกประมาณ 4 กิโลเมตร สำนักงาน วนอุทยานและศูนย์บริการนักท่องเที่ยวจะตั้งอยู่ทางขวามือ จุดนี้ จะสามารถชมหิวทัศน์ของเมืองลำปางได้ทั้งกลางวันและกลางคืน นักท่องเที่ยวสามารถศึกษาสภาพป่า ปืนเขา เดินศึกษาธรรมชาติ และตั้งเต็นท์พักแรมได้

วัดพระธาตุม่อนพระยาแช่

ตั้งอยู่บนภูเขา ต.พิชัย อ.เมือง บนเส้นทางสายลำปาง-งาว ระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตรจากตัวเมือง แล้วเลี้ยวขวาตรง หลักกิโลเมตรที่ 605 เข้าไปอีกประมาณ 5 กิโลเมตร ความสวยงาม ของวัดอยู่ที่บันไดนาคที่ทอดยาวขึ้นไปหาพระธาตุ คล้ายกับวัด พระธาตุดอยสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่ ทุกปีจะมีงานนมัสการองค์ พระธาตุในวันแรม 8 ค่ำ เดือน 7

ดอยฝรั่ง

ตั้งอยู่พื้นที่บ้านทรายใต้ ม.8 ต.พิชัย อ.เมือง ลำปาง เป็น ขุนเขาที่มีป่าอุดมสมบูรณ์ในพื้นที่ป่าสงวนแม่ยาง เป็นแหล่งต้นน้ำ ลำธาร และที่รวมของไม้ป่านานาชนิด เมื่อเดินเท้าขึ้นไปบนยอด ดอยจะสามารถมองเห็นทิวทัศน์ของจังหวัดได้โดยรอบ

วัดพระธาตุเสด็จ

อยู่ห่างจากตัวเมืองไปตามเส้นทาง ลำปาง-งาว ประมาณ 19 กิโลเมตร แยกข้ายตรงกิโลเมตรที่ 17 ประมาณ 2 กิโลเมตร วัดพระธาตุเสด็จ เป็นโบราณสถานที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของ จังหวัดลำปาง มีตำนานกล่าวว่าสร้างขึ้นในสมัยพระนาง จามเทวี ประมาณ 500 ปีมาแล้ว อุโบสถและวิหารต่างๆ ในวัดนี้ล้วนแต่ เป็นของโบราณที่ได้รับการบูรณะขึ้นใหม่ แต่ยังคงสภาพศิลป-โบราณให้ได้เห็นอยู่จนปัจจุบัน กรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนไว้เป็น โบราณสถานของชาติแล้ว

เขื่อนกิ่วลม

อยู่ห่างจากตัวเมืองไป 38 กิโลเมตร เส้นทาง ลำปาง-งาว โดยแยกซ้ายตรงหลักกิโลเมตรที่ 623-624 เข้าไปอีก 14 กิโลเมตร เปิดให้ประชาชนเข้าไปพักผ่อนหย่อนใจได้ตั้งแต่เวลา 06.00-18.00 น. เขื่อนกิ่วลมอยู่ภายใต้การดูแลของกรมชลประทาน สำหรับบ้านพักรับรอง ทางกรมชลประทานอนุญาตให้เข้าพัก เฉพาะข้าราชการหรือหน่วยงานราชการเท่านั้น โดยมีหนังสือ ติดต่อล่วงหน้าไปที่ กรมชลประทาน ถนนสามเสน หรือ โทร. (02) 2414806 บริเวณเหนือเขื่อนเป็นอ่างเก็บน้ำ เหมาะแก่การล่องเรือ หรือแพ เพราะมีทัศนียภาพสวยงาม การล่องแพ่ใช้เวลาประมาณ ครึ่งวัน ติดต่อได้ที่สำนักงานท่องเที่ยวบริเวณเขื่อน และหาก ต้องการพักค้างคืน สามารถทำได้ 2 ลักษณะ คือ

1.ล่องแพไปพักที่กิ่วลมรีสอร์ท ซึ่งมีที่พักเป็นบ้าน และ บังกะโลหลายแบบ ตั้งอยู่บนเกาะกลางทะเลสาป โทร. (054) 334393 2.ล่องแพและค้างคืนบนแพ ซึ่งเป็นแพติดเครื่องยนต์ หรือ ค้างคืนที่วังแก้วรีสอร์ท ติดต่อได้ที่ โทร. (054) 223733

อ่างเก็บน้ำวังเฮือ

อยู่ห่างจากตัวเมืองไปตามถนนสาย ลำปาง-เด่นชัย 18 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวขวาตามถนนเข้าตัวเมือง อีกราว 300 เมตร เป็นอ่างเก็บน้ำที่อยู่ริมถนน เหมาะแก่การแวะพักผ่อน ปิคนิค ริม อ่างเก็บน้ำเป็นทิวเขามีทิวทัศน์สวยงามโดยเฉพาะยามเย็น เมื่อ อาทิตย์อัสดง

พิพิธภัณฑ์บ้านย่าแดง

เจ้าของคือ อาจารย์วิถี พานิชพันธ์ ตั้งอยู่ที่ถนนตลาดเก่า (ตลาดจีน) เป็นที่เก็บสะสมเครื่องเขินและผ้าล้านนา ไม่มีการจัด แสดงอย่างเป็นทางการ ผู้ที่สนใจสามารถติดต่อขอเข้าชมล่วงหน้า ได้ โทร. (054) 217063

สวนสาธารณะหนองกระทิง

ตั้งอยู่ที่ตำบลบ่อแฮ้ว จากตัวเมืองข้ามลำน้ำวังไปตาม เส้นทางสายลำปาง-ห้างฉัตร ประมาณ 3 กิโลเมตร เป็นสถานที่ พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนชาวลำปางที่ใกล้ตัวเมือง มีหนอง น้ำใสเหมาะสำหรับ เล่นเรือถึบ มีสวนหย่อม และตันไม้รุ่มรื่น มี ร้านอาหารและเครื่องดื่มบริการหลายแห่ง

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเกาะคา

วัดพระธาตุลำปางหลวง

ตั้งอยู่ที่ ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา ห่างจากตัวเมือง ลำปางประมาณ 18 กิโลเมตร โดยแยกซ้ายตรงหลักกิโลเมตรที่ 586 แล้วเลี้ยวซ้ายไปจนถึงที่ว่าการ อำเภอเกาะคา จากนั้นเลี้ยวขวา เข้าไปอีก 2 กิโลเมตร เป็นวัดที่มีสถาปัตยกรรมงดงามและมีความ สำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ ตัววัดตั้งอยู่บนเนิน มีบันไดนาค ทอดขึ้นสู่ตัววัด สิ่งที่น่าสนใจในวัด ได้แก่วิหารหลวง เป็นวิหาร ขนาดใหญ่เปิดโล่ง มีกู่บรรจุพระเจ้าล้านทองเป็นประธานของพระ วิหาร หลังพระวิหารมีเจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ที่รั้วทอง เหลืองรอบองค์เจดีย์ มีรูกระสุนปืนที่หนานทิพย์ช้างชิงท้าวมหายศ ปรากฏอยู่ด้านขวาองค์เจดีย์เป็นวิหารน้ำแต้ม (แต้ม แปลว่า ภาพ เขียน) เป็นวิหารเปิดโล่งปัจจุบันภาพเขียนลบเลือนไปมาก ด้านช้าย ของเจดีย์เป็นวิหารพระพุทธ อาคารปิดทีบ มีพระประธานแบบ เชียงแสนองค์ใหญ่อยู่เต็มอาคาร หน้าบันของวิหารพระพุทธเป็น ลายดอกไม้ติดกระจกสี บริเวณพิพิธภัณฑ์ของวัด ได้รวบรวมศิลป วัตถุจากที่ต่าง ๆ ที่หาชมได้ยาก เช่น สังเค็ดธรรมาสน์เทศน์ คานหาบ ตู้พระไตรปิฎกเป็นต้น นอกจากนี้วัดพระธาตุลำปางหลวงยังเป็นที่ ประดิษฐานพระแก้วดอนเต้า ซึ่งเป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองของ จังหวัดลำปาง ทุกปีจะมีงานประจำปีในวันเพ็ญ เดือน 12

วัดพระธาตุจอมปิง

ตั้งอยู่ที่ หมู่ 5 บ้านจอมปิง ต.นาแก้ว อ.เกาะคา การ เดินทางนั้นใช้เส้นทางเดียวกับวัดพระธาตุลำปางหลวง แต่แยก ช้ายตรงที่ว่าการอำเภอไปอีก 14 กิโลเมตร วัดนี้มีความมหัศจรรย์ ของการเกิดเงาสะท้อนเป็นภาพสีธรรมชาติขององค์พระธาตุ ผ่าน รูเล็กบนหน้าต่างมาปรากฏบนพื้นภายในพระอุโบสถ ตลอดเวลาที่ มีแสงสว่างทั้งกลางวันกลางคืน และทางวัดยังจัดสถานที่แสดง โบราณวัตถุต่าง ๆ ที่ขุดพบในบริเวณนี้อีกด้วย

วัดเสลารัตนปัพพตาราม (วัดไหล่หินแก้วช้างยืน)

มีพระวิหารเก่าแก่ฝีมือช่างเชียงตุงเป็นศิลปะแบบลานนาไทย มีลวดลายงดงามทั้งหลัง โดยเฉพาะส่วนหน้าบัน และขุ้มประตูที่มีการก่ออิฐถือปูนซึ่งส่วนมากจะเป็นรูปปั้นสัตว์ศิลปะลานนากายในวิหารนอกจากจะมีพระประธานแล้วยังมี รูปปั้นพระมหาเกสระปัญโญภิกขุนนาดเท่าตัวจริงซึ่งปั้นด้วยฝีมือของท่านเอง พระเจดีย์ของวัดไหล่หินก่อสร้างแบบศิลปะลานนาที่บรรจุพระบรมสารีวิกธาตุของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

พิพิธภัณฑ์วัดไหล่หิน

เป็นที่เก็บหอพระแก้ว ขุ้มพระพิมพ์ อาวุธโบราณและที่

โรงธรรมมีใบลานเก่าแก่ของลานนาไทย ซึ่งพระมหาเกสระปัญโญ จารึกไว้ เมื่อ 300 ปีที่แล้ว (อยู่ในวัดไหล่หินแก้วช้างยืน)

บ่อน้ำร้อนบ้านโป่งร้อน

ตั้งอยู่ที่ ตำบลใหม่พัฒนา อำเภอเกาะคา เปิดให้บริการ แช่น้ำแร่ และห้องอาบน้ำแร่ แก่บุคคลทั่วไป

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภองาว

ศาลเจ้าพ่อประตูผา

อยู่ห่างจากตัวจังหวัดลำปาง ตามเส้นทางลำปาง-งาว ประมาณ 50 กิโลเมตร ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 649-650 รอยต่อ อำเภอแม่เมาะ-อำเภองาว ศาลตั้งอยู่ริมถนนใหญ่ด้านขวามือ เป็นศาลเล็กๆ ก่ออิฐถือปูน ภายในมีรูปปั้นเจ้าพ่อประตูผาและ เครื่องบูชามากมาย บริเวณใกล้เคียงมีศาลพระภูมิเล็ก ๆ เรียงราย อยู่เป็นจำนวนมาก ศาลเจ้าพ่อประตูผานี้เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ผู้ที่ สัญจรไปมาเส้นทางนี้มักแวะนมัสการและจุดประทัดถวายเจ้าพ่อ ประตูผา เดิมชื่อพญา ข้อมือเหล็ก เป็นผู้อยู่ยงคงกระพันชาตรี เป็นทหารเอกของเจ้าผู้ครอง นครลำปาง ครั้งหนึ่งได้ทำการต่อสู้ กับพม่าที่ช่องประตู จนกระทั่งถูกรุมแทงตายในลักษณะถือดาบคู่ ยืนพิงเชิงเขา ทหารพม่ากลัวจึงไม่กล้า บุกเข้าไปตีนครลำปาง ด้วยเหตุนี้เองชาวบ้านจึงเกิดศรัทธาและเคารพ สักการะ โดยตั้ง ศาลขึ้นบุชาเป็นที่นับถือของชาวลำปาง

นอกจากนั้นยังค้นพบภาพเขียนสีก่อนประวัติศาสตร์จำนวน กว่า 1,872 ภาพ อายุประมาณ 3,000-5,000 ปี รวมถึงโครง กระดูกมนุษย์โบราณ ซึ่งทางจังหวัดโดยภาครัฐและเอกชนได้ พยายามผลักดันให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ของจังหวัด ควร ค่าแก่การอนุรักษ์แหล่งโบราณคดีทางประวัติศาสตร์ยิ่งนัก

ค่ายฝึกการรบพิเศษประตูผา

อยู่ห่างจากตัวจังหวัดลำปาง ตามเส้นทางลำปาง-งาว ประมาณ 45 กิโลเมตร เป็นหน่วยงานทหารที่จัดให้มีรายการ นำเที่ยวเดินป่าเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ของค่ายและบริเวณใกล้เคียง กิจกรรมที่สำคัญประกอบด้วยการฝึกอบรมวิชาการเดินป่า การไต่ หน้าผาจำลอง การแนะนำดำรงทีพในป่า การตั้งค่ายพักแรม และ การเดินเท้าชมทิวทัศน์บนยอดดอยเป็นตัน สอบถามรายละเอียด เพิ่มเติมได้ที่ ค่ายฝึกการรบพิเศษประตูผา โทร. (054) 225941-2 ต่อ 3387 หรือ ตู้ ปณ.1 อ.เมือง ลำปาง 52000

วนอุทยานถ้ำผาไท

อยู่ระหว่างอำเภอเมือง กับ อำเภองาว ห่างจากตัวเมือง ประมาณ 66 กิโลเมตรตรงกิโลเมตรที่ 665-666 แยกเข้าทาง ลูกรังประมาณครึ่งกิโลเมตร รถยนต์เข้าถึงเชิงถ้ำ ภายในถ้ำมี หินงอกหินข้อยสลับขับข้อนและมีถ้ำเล็กถ้ำน้อยมากมาย มีความ สวยงามแตกต่างกันไป พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เคยเสด็จประพาสเมื่อปี พ.ศ. 2496 ดังปรากฏหลักฐานพระปรมาภิไธยย่อ ภปร. ที่หินย้อยภายในถ้ำ

บ้านจ้างหลวง

(ช้างหลวง) ตั้งอยู่ที่ 33 หมู่ 9 บ้านข่อย ต.บ้านร้อง ริม ถนนสาย พะเยา-ลำปาง ก่อตั้งโดยครูคำอ้าย เดขดวงตา เป็นที่ รวบรวมงานไม้แกะสลัก ซึ่งเป็นผลงานของผู้ก่อตั้ง สิ่งที่น่าสนใจ อีกสิ่งหนึ่ง คือ ลักษณะการสร้างเรือนเก็บงานไม้รูปช้างดูแปลกตา แทบทุกส่วนของอาคารจะเต็มไปด้วยศิลปะที่กลมกลืน

นอกจากนี้บ้านจ้างหลวงยังเป็นโรงเรียนสำหรับสำหรับผู้ที่ มีความตั้งใจจริงในการสร้างงานศิลปะ และเพื่อสร้างอาชีพให้คนใน ท้องถิ่น ผู้สนใจติดต่อ โทร. (054) 220380

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอห้างฉัตร

ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย

ตั้งอยู่ที่บ้านทุ่งเกวียน ห่างจาก ตัวเมืองลำปาง 25 กิโลเมตร ริมทางหลวงหมายเลข 11 (สายลำปาง-ลำพูน) บริเวณกิโลเมตรที่ 25-26 ศูนย์อนุรักษ์ข้างไทยอยู่ในความดูแลของกองทำไม้ภาคเหนือ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เป็นสถานที่ ฝึกลูกข้างแห่งเดียวใน ประเทศไทย แต่เดิมทำการฝึกข้างที่ศูนย์ฝึกลูกข้างบ้านปางหละ อำเภองาว โดยเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2512 แล้วย้ายมายัง ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2535 ส่วนที่บ้าน ปางหละใช้เป็นสถานที่สำหรับเลี้ยงดูข้างแก่ และ เจ็บป่วย ศูนย์ อนุรักษ์ช้างไทยเปิดให้เข้าชมการฝึกข้าง เวลา 10.00/11.00 น. ทุกวัน เสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดราชการ เพิ่มรอบ 13.00 น. องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ โทร. (02) 2823243-7 ต่อ 511 หรือ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (ภาคเหนือ) โทร. (054) 227051, 227623 หรือ ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย โทร. (054) 229042 และ 228034

สวนป่าทุ่งเกวียน

อยู่ริมถนนสายลำปาง-เชียงใหม่ ห่างจากตัวเมืองลำปาง 30 กิโลเมตร อยู่ในท้องที่ปาเตรียมการสงวน แม่ยาว อ.ห้างฉัตร ของ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ส่วนทุ่งเกวียนเป็นสถานที่พักผ่อน หย่อนใจของชาวลำปาง นักท่องเที่ยวจะพบกับ ธรรมชาติ แนวสน แนวภูเขา และสัตว์ป่า นกหายาก

อุทยานแห่งชาติดอยขุนตาล

เป็นเทือกเขากั้นเขตแดน ระหว่างจังหวัดลำพูน ที่อำเภอ แม่ทา และจังหวัดลำปาง ที่อำเภอห้างฉัตร ประกาศเป็นอุทยาน แห่งชาติเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2518 มีเนื้อที่ทั้งสิ้น 159,556 ไร่ มีอุโมงค์รถไฟยาวที่สุดในประเทศไทย เป็นระยะทาง 1,352 เมตร รถไฟใช้เวลาวิ่งผ่านประมาณ 5 นาที อุทยานแห่งนี้ อยู่กึ่งกลาง เส้นทางคมนาคมทางรถไฟ ระหว่างลำปาง-ลำพูน ไปและกลับได้ ภายในวันเดียว ดอยขุนตาลประกอบด้วยป่าไม้หลายลักษณะ เช่น ป่าดงดิบ ป่าสน เป็นตัน มี 4 ยอดเขา จากเชิงดอยถึงยอดสูงสุด ประมาณ 7 กิโลเมตร การเดินทางขึ้นไปบนดอยขุนตาลนั้น ไปได้ 2 ทาง คือทางรถไฟลงที่สถานีขุนตาล แล้วเดินไปที่ทำการอีก ประมาณ 900 เมตร เป็นทางสะดวกที่สุด หรืออีกเส้นทางหนึ่ง คือ ทางรถยนต์ โดยเลี้ยวขวาตรงหลักกิโลเมตร ที่ 47 (เส้นทางลำปาง-ลำพูน) เข้าไปตามทางลูกรังอีก 18 กิโลเมตร ซึ่งสภาพถนนช่วงนี้ ไม่ค่อยดีนัก บางช่วงก็ชันมาก ควรจะใช้รถสภาพดี

สถานที่น่าสนใจในอุทยานแห่งชาติดอยขุนตาล

- ย.1 ตั้งอยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ราว 1,100 เมตร
   เมื่อเดินทางขึ้นไปถึง ย.1 จะพบที่พักที่รัชกาลที่ 5 เคยเสด็จ
   มาประทับ และที่พักของการรถไฟ 3 หลัง ติดต่อที่ โทร. (02)
   2256964
- ย.2 ตั้งอยู่ห่างจาก ย.1 ไปราว 800 เมตร ย.2 นี้ จะเห็น สวนลิ้นจี่ ตันไม้เมืองหนาว เช่น ลูกแพร์ ลูกพลับ และทุ่งสน แต่ สิ่งที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวก็คือ บ้านพักของ มรว.คึกฤทธิ์ ปราโมช แต่ว่าไม่เปิดรับรอง มีบ้านพักของกองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ ติดต่อจองบ้านพักที่ โทร. (02) 5790529
- ย.3 อยู่ห่างจาก ย.2 ประมาณ 3,600 เมตร เป็นที่ตั้ง ของบ้านพักมิชชันนารี ลักษณะเป็นบ้านไม้หลังใหญ่ จำนวน 7 หลัง ติดต่อจองบ้านพักได้ที่ คณะกรรมการขุนตาล มหาวิทยาลัยพายัพ ตู้ ปณ. 161 เชียงใหม่ 50000 โทร. (053) 245351
- ย.4 อยู่ห่างจาก ย.3 1,500 เมตร แม้ระยะจะไม่ไกลนัก แต่เป็นช่วงที่ขันมาก นักท่องเที่ยวนิยมเดินขึ้นไปขมพระอาทิตย์ขึ้น ยามเช้า เพราะสามารถมองเห็นทิวทัศน์ข้างล่างได้ชัดเจน

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอแม่เมาะ

เหมืองถ่านหิน

อยู่ในเขตอ.แม่เมาะ ห่างจากตัวเมืองไปทางถนนสายลำปาง-เด่นชัย (จ.แพร่) ซึ่งเป็นไฮเวย์ชั้นหนึ่งเพียง 26 กิโลเมตร หรือ จากตัวเมืองสามารถเช่ารถสองแถวซึ่งจอดอยู่บริเวณตลาดบริบูรณ์ ใช้เวลาเดินทาง 30 นาที

"ลิกไนท์" ได้มีการค้นพบเมื่อปี พ.ศ.2460 มีปริมาณถึง 630 ล้านตัน มีอายุประมาณ 40 ล้านปี บริเวณเหมืองมีโรง ไฟฟ้าลิกไนท์ตั้งอยู่หลายโรง มีจุดชมวิวสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อ ชมความ งดงามของภูมิประเทศ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตได้ตกแต่งปลูก ไม้ดอกไม้ประดับต่างๆ สีสันสวยงามร่มรื่น และจุดนี้ยังสามารถ มองเห็นการทำงานของรถขุดตักแร่อีกด้วย

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอแม่ทะ

ภูเขาไฟผาลาด

ลำปางเป็นจังหวัดหนึ่งที่เคยมีภูเขาไฟ แต่ปัจจุบันจะมอง เห็นปล่องไม่ชัดนัก นอกจากทางอากาศบนเครื่องบิน หรือ เฮลิคอปเตอร์จึงจะเห็นชัด ร่องรอยที่เกิดจากภูเขาไฟ คือ ก้อนหิน ลาวา หินทำครก ดินขาว และก้อนหินที่อยู่ทั่วไปตามพื้นดินเป็น หินที่พ่นมาจากปล่องภูเขาไฟ นักท่องเที่ยวสามารถแวะเที่ยวชม โดยเส้นทางสายลำปาง-แม่เมาะ พอถึงตำบลผาลาด จะมีทางแยก ขวามือพร้อมป้ายบอกทาง

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านแม่ทะ

ตั้งอยู่ที่อำเภอแม่ทะ เป็นที่รวบรวมของใช้ในบ้านและ เครื่องใช้ในชีวิตประจำวันของชาวบ้านตั้งแต่ อดีตจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ท่างจากอำเภอแม่ทะไปเล็กน้อย มีหมู่บ้านแกะสลัก บ้านหลุก ชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพแกะสลักไม้เป็นรูปสัตว์ต่างๆ ทั้งขนาดเล็กขนาดใหญ่

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอแจ้ห่ม

วัดอักโขชัยคีรี

ตั้งอยู่บนเนินเขาริมถนนสายลำปาง-แจ้ห่ม บริเวณ กม.ที่ 50-51 ด้านข้ายมือ มีทางขึ้นสองทาง คือทางเดินขึ้นบันไดทางด้าน หน้า หรือจะเอารถขึ้นไปทางด้านหลังก็ได้ บริเวณวัดมีโบสถ์และ เจดีย์ทรงลานนาอยู่ใกล้เคียงกัน เมื่อเข้าไปในโบสถ์และปิดประตู หน้าต่างทุกบาน ยกเว้นบานด้านขวามือซึ่งมีโต๊ะสีขาววางอยู่ บานนี้เราค่อยๆ ปิดเป็นบานสุดท้าย เราจะเห็นเงาสะท้อนพระ เจดีย์อยู่บนพื้นโต๊ะ เงาพระเจดีย์จะปรากฏอยู่ตลอดทั้งวันตราบ เท่าที่ยังมีแสงสว่าง นอกจากนี้ภายในโบสถ์ยังประดิษฐาน พระพุทธรูปยืนองค์ใหญ่ เรียกว่าพระศากยมุนีคีรีอักโข ซึ่งมีความสูง 5 วา 2 ศอก

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมืองปาน

อุทยานแห่งชาติแจ้ช้อน

มี่พื้นที่ครอบคลุมอยู่ในท้องที่อำเภอเมืองปาน อ.แจ้ห่ม และอ.เมือง จังหวัดลำปาง มีสภาพป่าอันอุดมสมบูรณ์และเป็น แหล่งต้นน้ำลำธาร มีเนื้อที่ประมาณ 592 ตารางกิโลเมตร ได้รับ ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2531

บ่อน้ำร้อนขนาดใหญ่ ตั้งอยู่บริเวณที่ทำการอุทยาน มี พื้นที่ราวหนึ่งไร่เศษ เต็มไปด้วยโขดหินน้อยใหญ่ น้ำพุร้อนมีกลิ่น กำมะถันอ่อนๆ อุณหภูมิ เฉลี่ย 73 องศาเซลเซียส เมื่อธารน้ำร้อน โหลไปบรรจบกับธารน้ำเย็นที่ไหลมาจากน้ำตกแจ้ช้อนจะกลาย เป็นธารน้ำอุ่น (น้ำแร่) ซึ่งอาบได้และสามารถรักษาโรคผิวหนังได้ บริเวณใกล้เคียงมีห้องบริการอาบน้ำแร่ 11 หลัง ตกแต่งบริเวณ ด้วยพันธ์ไม้ต่างๆ สวยงาม ค่าบริการห้องอาบน้ำแร่แบบแข่ 20 บาท ค่าบริการ ห้องอาบน้ำแร่แบบตัก 5 บาท ต้องนำผ้าเข็ดตัว ไปเอง เปิดบริการถึง 17.00 น. ทุกวัน อีกสิ่งหนึ่งที่มหัศจรรย์ก็คือ ในช่วงฤดูร้อน ราวเดือนเมษายน จะมีจั๊กจั่นนับแสนตัวพากันมา เล่นและดื่มน้ำแร่ ส่งเสียงร้องก้องป่าในตอนกลางคืน นับเป็น ธรรมชาติที่น่าสัมผัสมาก

น้ำตกแจ้ช้อน อยู่ถัดจากบ่อน้ำร้อนขึ้นไป 1 กิโลเมตร เป็นธารน้ำตกที่มีแอ่งน้ำรองรับอยู่ตลอดสาย มีทั้งสิ้น 2 ชั้น มีต้น กำเนิดจากขุนห้วยแม่มอน ไหลผ่านหุบเขาสูงขัน นอกจากนี้ ยังมี น้ำตกอีก 2 แห่ง คือ น้ำตกแม่มอนและน้ำตกแม่ขุน

ค่าธรรมเนียมผ่านเข้าไปในเขตอุทยานฯ รายบุคคล คนละ 5 บาท ถ้ามากับรถคิดเหมาเป็นคัน รถยนต์คันละ 20 บาท รถทัวร์คันละ 200 บาท

<u>การเดินทาง</u> ใช้เส้นทางสายลำปาง-วังเหนือ (ทางหลวง หมายเลข 1035) ถึงกิโลเมตรที่ 58-59 มีป้ายขนาดใหญ่บอกทาง เข้าอุทยานฯ เป็นระยะทางอีก 17 กิโลเมตร ทางลาดยางตลอด

ที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานฯ มีบ้านพัก

รับรอง 8 หลัง มีศาลาพักร้อน ศาลาเอนกประสงค์สำหรับการจัด กิจกรรมต่างๆ ติดต่อรายละเอียดที่กรมป่าไม้ โทร. (02) 5790529, 5794842 หรือที่อุทยานแห่งชาติแจ้ช้อน อ.เมืองปาน จ.ลำปาง 52240 โทร. (054) 229000

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอวังเหนือ

น้ำตกวังแก้ว

ตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยหลวง ที่บ้านห้าง ต.ทุ่งฮั้ว อ.วังเหนือ ห่างจากตัวเมือง 130 กิโลเมตร ตามทางหลวงสาย ลำปาง-แจ้ห่ม-วังเหนือ และอยู่เลยอำเภอวังเหนือ ไปอีก 26 กิโลเมตร รถทุกชนิดสามารถเข้าถึงตัวน้ำตกได้ บริเวณน้ำตกเป็น ที่ตั้งของที่ทำการอุทยานแห่งชาติดอยหลวงซึ่งให้บริการด้าน ข้อมูลต่างๆ แก่นักท่องเที่ยว น้ำตกวังแก้วเป็นน้ำตกที่สวยงาม ที่สุดของจังหวัดลำปาง มีขั้นน้ำตกประมาณ 110 ชั้น แต่เป็นชั้น ใหญ่ 7-8 ชั้น เมื่อขึ้นไปถึงชั้นบนสุดของน้ำตกจะพบหมู่บ้านชาว เขาเผ่าเย้า ที่บ้านปาคาหลวง และบ้านส้านแต่ทางขึ้นค่อนข้างขัน

อุทยานแห่งชาติดอยหลวง

ได้รับการประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 16 เมษายน พ.ศ. 2533 ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของจังหวัดพะเยา เชียงรายและลำปาง รวมเนื้อที่ ประมาณ 1,170 ตารางกิโลเมตร สภาพภูมิประเทศเป็นเขาสูงทอดตัวแนวเหนือ-ใต้ มีดอยหลวงเป็น ยอดเขาที่สูงที่สุด ประกอบด้วย ป่าเบญจพรรณ ป่าดิบขึ้นและป่า เต็งรังปะปนกัน มีสัตว์ป่าและนกหลายชนิด ที่ทำการอุทยานฯ ตั้ง อยู่ที่บริเวณน้ำตกปูแกง อ.พาน จ.พะเยา

สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญในเขตจังหวัดลำปาง ได้แก่ "น้ำตกวังแก้ว" เป็นน้ำตกที่สวยที่สุดของจังหวัดลำปาง มีชั้น น้ำตกประมาณ 110 ชั้น แต่เป็นชั้นใหญ่ 7-8 ชั้น เมื่อขึ้นไปถึงชั้น บนสุดของน้ำตกจะพบหมู่บ้านชาวเขาเผ่าเย้าที่บ้านป่าคาหลวง และบ้านส้านซึ่งมีทางขึ้นค่อนข้างขันนอกจากนี้บริเวณใกล้เคียงยังมี "น้ำตกวังทอง" ซึ่งมีลักษณะเหมือนน้ำตกวังแก้ว การเดินทางไป ยังน้ำตกวังแก้วและน้ำตกวังทอง ใช้เส้นทางสายลำปาง-แจ้ห่ม-วัง เหนือ ระยะทางประมาณ 110 กิโลเมตร จากอำเภอวังเหนือมี ทางเข้าสู่น้ำตกระยะทางประมาณ 25 กิโลเมตร

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเถิน

อ่างเก็บน้ำแม่มอก

เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่ที่ตำบล เวียงมอก อำเภอเถิน เป็นอ่างเก็บน้ำแบบเขื่อนดิน ใช้เส้นทางสาย ลำปาง-ตาก ประมาณ 90 กิโลเมตร แล้วแยกซ้ายมือไปทาง อำเภอศรีสัชนาลัยอีก 55 กิโลเมตร ปัจจุบันกำลังอยู่ระหว่างสร้าง สิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มแต่ ได้เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าไป พักผ่อนได้ระหว่างเวลา 06.00-18.00 น.

วูตสาหกรรมพื้นข้าน

ผ้าทอ

ในบางหมู่บ้าน ยังมีแม่บ้านที่มีความชำนาญในการ ทอผ้า ด้วยที่พื้นเมือง โดยใช้ฝ่ายที่ปลูกขึ้นเอง อาทิเช่น บ้านหลวง อ.แม่ทะ ซึ่งนิยมทอเป็นผ้าลายเชิง และที่ อ.แจ้ห่ม นอกจากนี้ ยังมีที่ บ้านฝ้าย ต.พิชัย อ.เมือง ซึ่งมีโรงทอผ้า และจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ จากผ้าฝ้ายทอมือด้วย

ไม้แกะสลัก

อยู่ที่หมู่บ้านหลุก ต.นาครัว อ.แม่ทะ ห่างจากตัวเมืองไป ประมาณ 25 กิโลเมตร มีการแกะสลักเป็นรูปสัตว์ต่างๆ หลาย ขนาด และจำหน่ายในราคาย่อมเยา

เชรามิค

เนื่องจากจังหวัดลำปางมีแหล่งดินขาวที่มีคุณภาพ ดีที่สุด ของประเทศไทย และมีจำนวนมาก จึงก่อให้เกิดอุตสาหกรรม เซรามิคขึ้น มีโรงงานผลิตอยู่ 2 ฝั่งเส้นทางเข้าตัวเมืองลำปาง มี ร้านจำหน่ายทั้งที่โรงงานและในตัวเมือง นักท่องเที่ยวสามารถชม กรรมวิธีในการปั้นและเลือกชื้อผลิตภัณฑ์ได้ที่โรงงาน

กระดาษสา

ทำมาจากปอสา ซึ่งเป็นไม้เนื้ออ่อนชนิดหนึ่ง มีเนื้อเยื่อ เหนียวและมีคุณสมบัติในการนำมาทำกระดาษ ประโยชน์ของ กระดาษสา สามารถนำมาประดิษฐ์เป็นสิ่งของได้หลายอย่าง เช่น ร่ม โคมไฟ ไส้เทียน ดอกไม้แห้ง และของที่ระลึกต่างๆ เป็นต้น ในจังหวัดลำปางมีการทำกระดาษสาเป็นอุตสาหกรรมพื้นบ้านที่ มีชื่อเสียงคือ ที่บ้านน้ำโท้ง และบ้านบ่อแฮ้ว อำเภอห้างฉัตร

ข้าวแต๋นน้ำแตงโมและข้าวหลาม

ขนมอร่อยขึ้นชื่อที่เป็นที่นิยม และหาซื้อได้ตามร้านค้า ทั่วไปในลำปาง

แอ่วลำปาง จ้างอู้กำเมืองหนา

อู้	หมายถึง	พูด
ม่วน	หมายถึง	สนุก
ข้าวงาย	หมายถึง	อาหารเช้า
ข้าวตอน	หมายถึง	อาหารกลางวัน
ข้าวแลง	หมายถึง	อาหารเย็น
ลำ	หมายถึง	อร่อย
ขะไจ๋	หมายถึง	รีบ
ขวาย	หมายถึง	สาย
สูมาเตือะ	หมายถึง	ขอโทษ
มัก	หมายถึง	ชอบ
ฮัก	หมายถึง	รัก
ชาว	หมายถึง	ยี่สิบ
งืด	หมายถึง	มหัศจรรย์!

แอ่วลำปางภาษาจ๊าง (ช้าง) ก็ฮู้เน่อ

		N N
แต็ก	หมายถึง	กัมศีรษะลง
เหา	หมายถึง	หยุด
บ็อง	หมายถึง	ดื่มน้ำ
เบน	หมายถึง	ให้กลับตัว
สก	หมายถึง	ถอยหลัง

รายชื่อที่พักในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง รหัสโทรศัพท์ทางไกล (054)

- โรงแรมทิพย์ช้าง 54/22 ถ.ท่าคราวน้อย
   โทร. 226501-6 โทรสาร 225362
   จำนวนห้องพัก 130 ห้อง ราคา 840-1,500 บาท
   มีห้องประชุม คอฟฟี่ขอพ สระว่ายน้ำ นวดแผนโบราณ
- โรงแรมลำปางเวียงทอง 138/109 ถ.พหลโยธิน โทร. 225801-2 โทรสาร. 225803 จำนวนห้องพัก 235 ห้อง ราคา 883-1,059 บาท มีดิสโก้เธค ห้องประชุม คอฟฟี่ชอพ คาราโอเกะ
- โรงแรมเอเชีย 229 ถ.บุญวาทย์
   โทร. 227844-7 โทรสาร. 224436
   จำนวนห้องพัก 73 ห้อง ราคา 450-590 บาท มีคอฟฟี่ชอพ
- โรงแรมสยาม 260/26-9 ถ.ฉัตรไชย
   โทร. 217472, 217277
   จำนวนห้องพัก 84 ห้อง ราคา 160-500
   มีคอฟฟี่ชอพ
- โรงแรมเขลางค์นคร 719/720 ถ.บุญวาทย์
   โทร. 226137, 222846-7
   จำนวนห้องพัก 102 ห้อง ราคา 200-410 บาท
- โรงแรมคิม 168 ถ.บุญวาทย์
   โทร. 217721, 217588
   จำนวนห้องพัก 40 ห้อง ราคา 330 บาท
- 7. โรงแรมอรุณศักดิ์ 90/9 ถ.บุญวาทย์
   โทร. 217344, 217532
   จำนวนห้องพัก 50 ห้อง ราคา 120-250 บาท
- โรงแรมสากล 139/9 ถ.พหลโยธิน
   โทร. 217573
   จำนวนห้องพัก 50 ห้อง ราคา 120-280 บาท
- 9. โรงแรมเก้ามิถุนา 285 ถ.บุญวาทย์
  โทร. 217438, 222261
  จำนวนห้องพัก 48 ห้อง
  ราคา 160-380 บาท

- โรงแรมชุปเปอร์ไฮเวย์ 537 ต.พระบาท
   โทร. 221573 จำนวนห้องพัก 35 ห้อง ราคา 80-160 บาท
- 11. ลำปางริเวอร์ลอดจ์ 330 บ้านกลางโทร. 226922 จำนวนห้องพัก 60 ห้อง ราคา 900 บาท
- พิณโฮเต็ล 8 ต.สวนดอก
   โทร. 221509, 222884
   จำนวนห้องพัก 39 ห้อง ราคา 350-400 บาท
- 13. โรงแรมเบญจรงค์ 572 ถ.ลำปาง-เด่นชัย โทร. 226296, 224568 จำนวนห้องพัก 46 ห้อง ราคา 280-350 บาท
- บ้านฝ้ายเกสท์เฮ้าส์ 206/2 ต.พิชัย โทร. 224602 จำนวนห้องพัก 14 ห้อง ราคา 200 บาท
- 15. เจ.บี.ปาร์ค กม.ที่ 9 ถ.พหลโยธิน โทร. 221666 บ้านเล็ก 10 หลัง บ้านใหญ่ 4 หลัง ห้องพัก 24 ห้อง ราคา 500-2,000 บาท
- 16. โรงแรมศรีสง่า 213-215/1-2 ถ.บุญวาทย์ โทร. 217070, 217811 จำนวนห้องพัก 35 ห้อง ราคา 80-250 บาท
- 17. ลำปางโฮเต็ล 696 ถ.สวนดอกโทร. 227311-2จำนวนห้องพัก 50 ห้อง ราคา 120-290 บาท
- 18. โรงแรมร่มศรีทอง 142 ถ.บุญวาทย์โทร. 217054จำนวนห้องพัก 40 ห้อง ราคา 220-500 บาท
- โรงแรมเวียงละคร 138/38 ถ.พหลโยธิน
   โทร. 228095-6 โทรสาร 316427
   จำนวนห้องพัก 100 ห้อง ราคา 900-2,000 บาท
- 20. โรงแรมเอ็มอาร์พาเลช ถ.มนตรีโทร. 227912, 225357จำนวนห้องพัก 42 ห้อง ราคา 600 บาท
- 21. โรงแรมคิมชิตี้ ถ.ฉัตรไชย โทร. 310238 จำนวนห้องพัก 85 ห้อง ราคา 500-900 บาท มีห้องประชุม

22.	กิ่วลมรีสอร์ท ถ.ลำปาง-งาว	
	โทร. 334393, 223772	
	บังกาโล ราคา 400-2,000 บาท	
22		

23. เกาะวังแก้วรีสอร์ท ถ.ลำปาง-งาว

โทร. 223733, 01-9528009

บ้านพัก 10 หลัง ราคา 500-1,200 บาท

24. ทีทีแอนด์ ที เกสท์เฮ้าส์ ถ.ป่าไม้

โทร. 225361

ราคา 80-200 บาท

รายชื่อที่พักในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

แจ้ช้อน ฮิลล์รีสอร์ท โทร. 327203
 จำนวนบ้านพัก 12 หลัง ราคา 600 บาท

รายชื่อที่พักในอำเภอเถิน จังหวัดลำปาง

1. โรงแรมเถินธานี

บ้านดอนชัย โทร. 291493 จำนวนห้องพัก 19 ห้อง ราคา 180 บาท

2. โรงแรมนครเถิน

187/5 ถ.ตาก-ลำปาง โทร. 291370 จำนวนห้องพัก 39 ห้อง ราคา 220-450 บาท

รายชื่อที่พักในอำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง

1. โรงแรมศรีสมบัติ

394 ถ.วิเชษฐ์วัฒนา จำนวนห้องพัก 12 ห้อง

2. โรงแรมพงษ์จันทร์

72 ต.หลวงเหนือ จำนวนห้องพัก 10 ห้อง

ภัตตาคารและร้านอาหารในจังหวัดลำปาง

ภัตตาคารเรือนแพ ถ.พหลโยธิน ภัตตาคารเวียงลคร ถ.พหลโยธิน โทร. 226979 โทร. 224470

ร้านอาหารกุ๊กเจน ถ.บ้านดงพัฒนา	โทร. 313040
ริเวอร์ไซด์ ถ.ทิพย์ช้าง	โทร. 221861
เฮือนชมวัง ถ.ตลาดเก่า	โทร. 222845
บ้านเสานัก ถ.ท่ามะโอ	โทร. 227653
บ้านฝ้าย ถ.พหลโยธิน	โทร. 224602
เพื่องฟ้า ตรงข้ามสถาบันราชภัฏลำปาง	โทร. 218166
ร้านอาหาร 641 ถ.ลำปาง-งาว	โทร. 351346
ครัวไทย ถ.พหลโยธิน	โทร. 217917
ครัวแก่นนคร ถ.พหลโยธิน	
ร้านอาหารบ้านน้ำจิ้ม ถ.เจริญประเทศ	โทร. 350605
ร้านอาหารบ้านพลอย	โทร. 251200
โกยี ถ.ประสานไมตรี	โทร. 217475
สุกีโคคา ศูนย์การค้าเพ็ญทรัพย์	โทร. 223850
ข้าวชอยชุปเปอร์ ถ.พหลโยธิน	
ข้าวชอยแม่คำแปง ถ.รอบเวียง	โทร. 221560
ห้องอาหารเขลางค์นคร ถ.สวนดอก	โทร. 226137
มดยิ้มเอนเตอร์เทนเมนท์	โทร. 221823
บ้านคำหวาน ถ.สวนดอก	โทร. 222399
โอชาวัฒนา ถ.พหลโยธิน	โทร. 221153
บิงโกกาแฟสด ถ.ทิพย์ช้าง	โทร. 323344
ร้านภาณีไก่ย่าง	โทร. 218181
สโมสรข้าราชการ	โทร. 223976
วนชัยสปอร์ตคลับ	โทร. 226926
บ้านสวนผักสด	โทร. 344856
ร้านแม่แห อาหารพื้นเมือง	-
ระเบียงสระ	โทร. 222860

สนามกอล์ฟในลำปาง

สนามกอล์ฟเขลางค์ มีพื้นที่กว้าง 228 ไร่ มี 9 หลุม 35 พาร์ มีสนามไดร์ฟ ค่าสมาชิก 40,000 บาท และค่าสนาม 50 บาท ส่วนบุคคลภายนอก ค่าสนาม 150 บาท ค่าแคดดี้ 60 บาทต่อหลุม ค่าเช่าอุปกรณ์ 120 บาท ภายในมีคลับเฮ้าส์ด้วย โทร. 225943

ร้านขายของที่ระลึกในลำปาง

เชรามิค

โรงงานกิตติโรจน์เซรามิค ถ.พระเจ้าทันใจ

โทร. 218612 แฟกซ์. 225712 บริษัท เค เค เชรามิค ถ.พหลโยธิน โรงงานแสงอรุณ ถ.นาก่วมเหนือ โรงงานเชรามิคอาร์ท ถ.พหลโยธิน โทร. 222816 แฟกซ์. 224815 โทร. 226515 โทร. 222931 โรงงาน บ.ณ. ถ.พหลโยธิน โทร. 221598 แฟกซ์. 352983 อินทราเชรามิค ถ.ลำปาง-เด่นชัย พืชผลเชรามิค ถ.พหลโยธิน กาดม่วนใจ๋ ถ.ชูเปอร์ไฮเวย์

กระดาษสา

สาเปเปอร์ ถ.พหลโยธิน

โทร. 217731

ผ้าฝ้าย

บ้านฝ้าย ถ.พหลโยธิน ลำปาง-เชียงราย

โทร. 335238 แฟกซ์. 224602

ชอมพอ ถ.อุปราช

รัชยาผ้าฝ้าย หน้ารร.เทศบาล 4

แหนม

แหนมเขลางค์ ถ.ทิพย์ช้าง	โทร. 217037
แหนมสมศรี ถ.ป่าไม้	โทร. 224061

กุนเชียง หมูหยอง หมูแผ่น

เล่าฮั่วกี่จั่น ถ.ประสานไมตรี	โทร. 223771
เล่าฮั่วกี่ ถ.ประสานไมตรี	โทร. 217489
ตั้งเฮียงหลี ถ.ประสานไมตรี	โทร. 217364
ท่งเฮงกี่ ถ.ประสานไมตรี	โทร. 223687

บริษัททัวร์ในจังหวัดลำปาง

ลำปางฮอลิเดย์ ถ.ฉัตรไชย	โทร. 310403
โกรสิริลำปางทัวร์ ถ.จามเทวี	โทร. 225801
วี.เจ.เค.อินเตอร์ ถ.ท่าคราวน้อย	โทร. 310906
เวียงโบราณ ถ.ประสานไมตรี	โทร. 318345
สนุกสบายแทรเวล ถ.สวนดอก	โทร. 322283
แพวังแก้ว ถ.โรงไฟฟ้าเก่า	โทร. 223733
ลิสท์ แทรเวล	โทร. 221808
ชีชันแทรเวิล ถ.พระบาท	โทร. 230705
สุดารัตน์ทัวร์ ถ.ท่าคราวน้อย	โทร. 311104

บริการรถเช่า

นิววิริยะยานยนต์

โทร. 217966, 323428

สถานที่ราชการในและสถานที่สำคัญจังหวัดลำปาง

ศาลากลางจังหวัด	โทร. 265014, 265070
เทศบาลนครลำปาง	โทร. 218333, 218363
สถานีขนส่ง	โทร. 227410
สถานีรถไฟ ถ.ประสานไมตรี	โทร. 217024
ท่าอากาศยานลำปาง ถ.สนามบิน	โทร. 226258
การบินไทย ลำปาง	โทร. 217078
สถานีตำรวจภูธร ถ.บุญวาทย์	โทร. 217017
	โทร. 224069
โรงพยาบาลลำปาง ถ.พหลโยธิน	โทร. 217045
ร.พ.เขลางค์นคร ถ.พหลโยธิน	โทร. 225100
ร.พ. ค่ายสุรศักดิ์มนตรี ถ.ชุปเปอร์ไม่	ฮเวย์ โทร. 221874
สถาบันราชภัฏลำปาง	โทร. 218473
วิทยาลัยโยนก ถ.ลำปาง-เด่นชัย	โทร. 265170-6
ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยวลำปาง (อบจ.)	โทร. 218823
ประชาสัมพันธ์จังหวัดลำปาง	โทร. 265061
สมาคมท่องเที่ยวจังหวัดลำปาง	โทร. 225801
หอการค้าจังหวัดลำปาง	โทร. 265078
สำนักประชาสัมพันธ์เขต 3	โทร. 224558
สมาคมเครื่องปั้นดินเผาลำปาง	โทร. 226300

เทศกาลและงานประเพณีของจังหวัดลำปาง

งานพิธีบวงสรวงเสาหลักเมืองและสืบชะตาเมือง เดือนกุมภาพันธ์ งานสะโตกห้าง ศุกร์/เสาร์แรกเดือนกุมภาพันธ์ งานรำลึกวันประวัติศาสตร์รถไฟรถม้าลำปาง ต้นเดือนเมษายน งานยอคุณแม่น้ำวัง ต้นเดือนเมษายน งานสลุงหลวง 12 เมษายน งานประเพณีปี่ใหม่เมืองลำปาง 13-15 เมษายน งานพิธีบวงสรวงศาลเจ้าพ่อประตูผา เดือนเมษายน งานวันสับปะรด เดือนมิถนายน งานเทศกาลกินปลา เดือนกรกฎาคม งานเดิน-วิ่งมินิฮาล์ฟมาราธอนแม่เมาะ เดือนสิงหาคม งานวันชาวแพกิ่วลม เดือนตุลาคม งานประเพณีล่องสะเปาจาวเวียงละกอน เดือนพฤศจิกายน งานเชรามิคแฟร์ เดือนธันวาคม งานวันดอกไม้บาน สวนป่าทุ่งเกวียน เดือนธันวาคม เดือนธันวาคม งานฤดูหนาวและงานกาชาด

์ ตัวอย่างรายการนำเที่ยวจังหวัดลำปาง

รายการที่ 1

07.30 น.	 ออกจากที่พักในลำปาง
08.00 น.	วัดพระธาตุลำปางหลวง อ.เกาะคา
09.30 น.	ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย อ.ห้างฉัตร
12.00 น.	ลงแพเขื่อนกิ่วลม รับประทานอาหารบนแพ
บ่าย	ล่องแพถึงกลางทาง แวะตกปลา เล่นน้ำ พักผ่อน
16.00 น.	ถึงตัวเมืองลำปาง แวะชมบ้านเสานัก
18.00 น.	นั่งรถม้าเลียบแม่น้ำวัง ชมตัวเมืองลำปาง ช็อปปิ้งชื้อของที่ระลึกที่ลำปางพลาช่า

รายการที่ 2

08.00 น.	ออกจากที่พักในลำปาง ชมวัดเ	พระแก้วดอนเต้า
09.00 น.	นมัสการหลวงพ่อเกษมเขมโก	ณ สุสานไตรลักษณ์
10.00 น.	ชมวัดเจดีย์ชาวหลัง	

11.00 น.	เดินทางไปอุทยานแห่งชาติแจ้ช้อน
12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวันที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน
13.00 น.	พักผ่อน อาบน้ำแร่ เล่นน้ำตก
15.00 น.	ออกเดินทางกลับสู่ตัวเมืองลำปาง
	แวะชมการทำกระดาษสาบ้านท่าล้อ
	แวะชมบ้านเสานัก
16.30 น.	ถึงตัวเมืองลำปาง

รายการที่ 3

07.30 น.	ออกเดินทางจากที่พัก
	สักการะอนุสาวรีย์ เจ้าพ่อทิพย์ช้าง
	ชมวัดม่อนพระยาแช่
	แวะบ้านฝ้าย ชมการทอผ้าฝ้าย
09.00 น.	ชมหมู่บ้านปั้นหม้อดิน บ้านม่อนเขาแก้ว
	ชมวัดพระธาตุเสด็จ
11.00 น.	ชมถ้ำผาไท
12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวันที่ งาว
	ชมสะพานแขวนแห่งแรกของประเทศไทย
14.00 น.	ชมการแกะสลักไม้ ของ อาจารย์คำอ้าย
15.00 น.	ชมน้ำตกวังแก้ว เล่นน้ำตก พักผ่อน
16.00 น.	เดินทางกลับ
18.00 น.	ถึงตัวเมืองลำปาง

รายการที่ 4

วันที่หนึ่ง	
07.30 น.	ออกเดินทางไปค่ายฝึกการรบพิเศษประตูผา
08.00 น.	ถึงค่าย เรียนรู้เทคนิคการดำรงชีพในป่า

00.00		การปืนไต่หน้าผา
12.00	ч.	อาหารกลางวัน
13.30	и.	เดินป่าศึกษาภาพเขียนก่อนประวัติศาสตร์
		ที่ศาลเจ้าพ่อประตูผา

17.00 น. เดินทางกลับค่าย แคมป์ไฟ ค้างคืนในค่าย

วันที่สอง

05.30 น. ออกกำลังกายและอาหารเช้า

09.00 น.	กิจกรรมปลูกป่า
11.00 น.	เดินทางไปเขื่อนกิ่วลม
12.00 น.	อาหารกลางวัน และพักผ่อนบนแพ
14.00 น.	เดินทางกลับลำปาง
15.00 น.	ถึงลำปาง
รายการที่	5 britishelia selizat
<u>วันที่หนึ่ง</u>	
07.00 น.	ออกเดินทางไปศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย
08.00 น.	ถึงศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย เยี่ยมหมู่บ้านควาญช้าง
	ทำความรู้จักกับช้าง นำช้างไปอาบน้ำ
12.00 น.	อาหารกลางวัน
13.30 น.	ฝึกการเรียนรู้บนหลังช้าง การสื่อสารกับช้าง
15.00 น.	เยี่ยมโรงพยาบาลช้าง ประเมินผลกิจกรรม
17.00 น.	นำช้างคืนสู่ป่า อาหารเย็นกับควาญช้าง
19.00 น.	พักเรือนนอนในหมู่บ้านควาญช้าง
v. d	
<u>วันที่สอง</u>	mid-horyan has admirat account to the
06.30 น.	ทบทวนกิจกรรม อาหารเช้า
09.00 น.	ปลูกป่าเพื่อเป็นอาหารช้าง
11.00 น.	ร่ำลาเพื่อนช้าง
12.00 น.	อาหารกลางวัน
13.30 น.	เดินทางกลับ

ตัวอย่างรายการนำเที่ยวเชื่อมโยง ลำปาง - แพร่ - น่าน

วันที่หนึ่ง	September accessoration of the Access of the Access
เช้า	ออกจากสนามบินดอนเมืองเดินทางสู่จังหวัดลำปาง
เที่ยง	ถึงสนามบินลำปาง
	รับประทานอาหารกลางวัน ข้าวขอยแม่คำแปง เข้าที่พักในลำปาง
บ่าย	ชมวัดพระแก้วดอนเต้า วัดศรีรองเมือง วัดเจดีย์ชาว

และสุสานไ	ตรลักษณ์ นม	์สการหลวงพ่อเกษ <mark>ม</mark>	เขมโก
นั่งรถม้าชม	ผเมืองลำปาง	อาหารเย็นริมแม่น้ำ	าวัง

วันที่สอง	
เช้า	อาหารเช้า ก๋วยจั๊บสถานีรถไฟ
	ชมการแสดงช้างที่ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย อ.ห้างฉัตร
	กลับเข้าตัวเมือง แวะชื้อเชรามิค และของที่ระลึก
เที่ยง	อาหารกลางวันในตัวเมืองลำปาง
บ่าย	เดินทางไปจังหวัดแพร่
	แวะพิพิธภัณฑ์ผ้าโบราณ อ.ลอง
	และหมู่บ้านทอผ้าตีนจก
เย็น	เข้าที่พักในแพร่
	นั่งสามล้อชมเมือง อาหารเย็น

เย็น

<u>วันที่สาม</u>	
เข้า	อาหารเข้าในตลาดเช้าเมืองแพร่
เที่ยง	นมัสการวัดพระธาตุข่อแฮ และวัดพระธาตุจอมแจ้ง ชมบ้านไม้สัก "ประทับใจ" อาหารกลางวันในตัวเมือง
บ่าย	ออกเดินทางสายแพร่-น่าน แวะหมู่บ้านทำ หม้อห้อมทุ่งโฮ่ง ชมแพะเมืองผี
เย็น	เข้าที่พักในจังหวัดน่าน อาหารเย็นในตัวเมืองริมแม่น้ำน่าน

<u>วันที่สี่</u>	
เช้า	ขมวัดภูมินทร์ วัดข้างค้ำ พิพิธภัณฑ์จังหวัดน่าน
	เดินทางไปท่าวังผา ชมภาพจิตรกรรมฝาผนัง
	ที่วัดหนองบัว และหมู่บ้านไทลื้อหนองบัว
เที่ยง	อาหารกลางวันที่อำเภอท่าวังผา
บ่าย	กลับตัวเมือง เก็บของที่ที่พัก
	ไปสนามบินจังหวัดน่าน เดินทางกลับกรุงเทพฯ
เย็น	ถึงสนามบินดอนเมือง
	***
หมายเหตุ	เป็นตัวอย่างรายการนำเที่ยวเชื่อม 3 จังหวัดที่สามารถ

ดัดแปลงได้ตามความเหมาะสม

แนะนำตัวอย่างสินค้าทางการท่องเที่ยว AMAZING PRODUCTS ของจังหวัดลำปาง

AMAZING SHOPPING PARADISE (สินค้าที่ระลึก)

- 1.1 ผ้าฝ้ายทอที่บ้านหลวง อ.แม่ทะ และ อ.แจ้ห่ม ร้านจำหน่ายผ้าฝ้ายในเขต อ.เมือง คือร้านบ้านฝ้าย ถ.พหลโยธิน, ร้านขอมพอ ถ.อุปราช, รัชยา หน้า รร.เทศบาล 4
- 1.2 หมู่บ้านแกะสลักบ้านหลุก อ.แม่ทะ
- 1.3 โรงงานผลิตเชรามิค ในเขต อ.เมืองลำปาง ซึ่งส่วน ใหญ่อยู่ ถ.พหลโยธิน และจำหน่ายเชรามิคโดยตรง
- 1.4 กระดาษสาบ้านน้ำโท้ง และบ้านบ่อแฮ้ว อ.ห้างฉัตร ร้านจำหน่ายกระดาษสาในเขต อ.เมือง คือ สาเปเปอร์ ก.สนามบิน
- 1.5 อาหารประเภทกุนเขียง หมูหยอง หมูแผ่น ที่ถนน ประสานไมตรีในเขต อ.เมืองลำปาง
- 1.6 ขนมพื้นเมือง ข้าวหลาม ข้าวแต๋น ในเขต อ.เมือง ลำปาง

2. AMAZING TASTE OF THAILAND (อาหาร)

- 2.1 เทศกาลอาหารพื้นเมือง วันที่ 12-13 เมษายน เป็นการประกวดอาหารพื้นเมือง
- 2.2 ข้าวขอยลำปาง มีร้านข้าวขอยแม่คำแปง ข้าวขอย บุญยืน

ข้าวขอยขุปเปอร์ ซึ่งอยู่ในเขต อ.เมืองลำปาง

2.3 ร้านอาหารพื้นเมืองที่จำหน่ายอาหารพื้นเมืองท้องถิ่น

ในตัวเมืองลำปาง เช่น ร้านแม่แห ถ.บุญวาทย์ นอกจากนั้นแล้ว ยังซื้อได้ที่ตลาดสดทั่วไป

3. AMAZING CULTURAL HERITAGE (มรดกวัฒนธรรม)

- สิลปแบบพม่า วัดศรีชุม วัดศรีรองเมือง -วัดไชยมงคล - บ้านเสานัก
- 3.2 ศิลปพื้นเมืองลานนา วัดพระธาตุเสด็จ วัดพระธาตุลำปางหลวง
- ภาพเขียนโบราณยุคก่อนประวัติศาสตร์อายุประมาณ
   3,000 ปี อยู่ในพื้นที่อำเภองาว บริเวณด้านหลัง ศาลเจ้าพ่อประตูผา

AMAZING ARTS AND LIFESTYLE (ศิลปะและวิถีชีวิต)

4.1 THAI ARTS AND FOLK ART

วัดพระธาตุลำปางหลวง และ วัดพระธาตุจอมปิง อ.เกาะคา และ วัดอักโขชัยคีรี อ.แจ้ห่ม ปรากฏ เงาสะท้อนภาพสีธรรมชาติขององค์พระธาตุบนพื้น

4.2 THAIWAYS OF LIFE

- รถม้าเปิดประทุน ทัวร์รถม้ารอบเมืองลำปาง จอดหน้าศาลากลางเก่า หน้าโรงแรมทิพย์ช้าง และหน้าโรงแรมลำปางเวียงทอง
- ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย และโรงพยาบาลช้าง
   อ.ห้างฉัตร
- การอาบน้ำแร่ของบ่อน้ำแร่แจ้ข้อน ที่อุทยาน แห่งชาติแจ้ข้อน

4.3. FESTIVALS

- งานขันโตกช้าง ทุกเย็นวันศุกร์และเสาร์แรกของ
   เดือนกุมภาพันธ์ทุกปี
- งานแห่งสลุงหลวง ทุกวันที่ 12 เมษายน ของทุกปี
- งานเชรามิคแฟร์ ต้นเดือนธันวาคมของทุกปี

4.4. HERBS

- ศาสตร์สมุนไพรแพทย์แผนไทย ถ.ท่าคราวน้อย โทร. 318791
- บริษัทอนุรักษ์สมุนไพรไทย จำกัด ถ.ทิพย์ช้าง
   โทร. 218175
- ชมรมรักษ์สมุนไพรลำปาง ติดกับ โรงเรียนเขลางค์นคร โทร. 313128

5. AMAZING SPORTS AND ENTERTAINMENT (กีฬา)

5.1 GOLF สนามกอล์ฟเขลางค์ 9 หลุม ถ.พหลโยธิน โทร.225943

5.2 WATER SPORTS

ศูนย์กีฬาทางน้ำบอสสินี ภายในเพื่อนกิ่วลมประกอบ
ด้วยเรือเร็ว ร่มร่อน ฯลฯ เพื่อนกิ่วลม ถ.ลำปาง-งาว
โทร 221808

5.3 THAI BOXINGค่ายมวยปณิธาน โทร. 314834

AMAZING NATURAL HERITAGE (อุทยานแห่งชาติ)

6.1 WILD THAILAND

- อุทยานแห่งชาติแจ้ช้อน อ.เมืองปาน มีน้ำตก แจ้ช้อน และน้ำพุร้อนแจ้ช้อน
- อุทยานถ้ำผาไท อ.งาว ภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อย
- อุทยานแห่งชาติดอยขุนตาล อ.ห้างฉัตร มีป่าไม้ที่ สมบูรณ์

7. AMAZING AGRICULTURAL HERITAGE (เกษตรกรรม)

- 7.1 ผลผลิตสับปะรดพันธุ์ปัตตาเวีย ต.บ้านเสด็จ อ.เมือง จ.ลำปาง มีรสหวานฉ่ำ รวมทั้งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ แปรรูปจากสับปะรด
- 7.2 สวนส้มโชกุน ไร่ของนายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์ อยู่ที่อำเภอแจ้ห่ม ซึ่งเป็นที่รู้จักในนามส้มโชกุน ชื่อเพชรล้านนา

สัญลักษณ์ของจังหวัดลำปาง Lampang Symbolics

รถม้า ค้นแรกของลำปางคงจะเป็นของแขกหรือ เจ้าบุญวาทย์วงศ์มานิตย์เจ้าผู้ครองนครลำปางองค์สุดท้าย ซึ่งซื้อมาจากกรุงเทพฯ โดยว่าจ้างแขกมาเป็นสารถี สมัย นั้นประมาณปี 2460 รถยนต์ในกรุงเทพเริ่มมีมากขึ้น พวก ขนขั้นสูงต่างซื้อรถยนต์ และขายรถม้าออกไปตามหัวเมือง ใหญ่ๆ แต่มีเพียงจังหวัดลำปางเท่านั้นที่ยังคงใช้รถม้าเป็น ยานพาหนะจนกลายเป็นสัญลักษณ์ของเมืองตราบทุกวันนี้

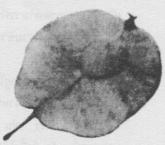
ไก่ขาว หรือไก่เผือก

เป็นสัญลักษณ์ประจำจังหวัด ลำปางมีประวัติศาสตร์มาตั้งแต่ เมืองกุกุตตนคร เครื่องหมายไก่ เผือกคู่กับดวงตาแผ่นดินเป็นตรา สัญลักษณ์ของจังหวัดมาตั้งแต่ สมัยเริ่มเปลี่ยนระบบการบริหาร การปกครอง

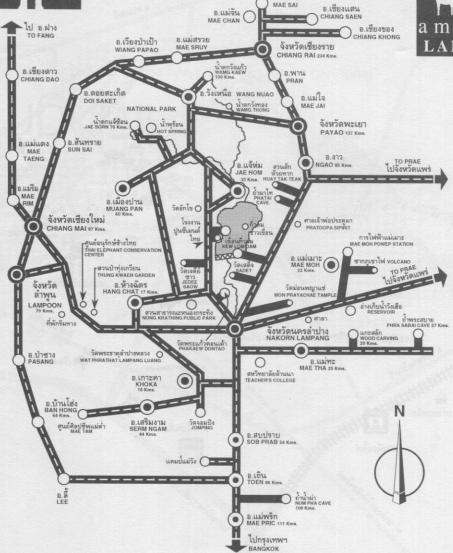
สัญลักษณ์ที่สำคัญอีก

อย่างของนครลำปาง
คือ **ตันขะจาว** มีอยู่
ในบริเวณวัดพระธาตุ
ลำปางหลวง ซึ่งเชื่อ
กันว่ามีอายุยาวนานถึง
1,200 ปี

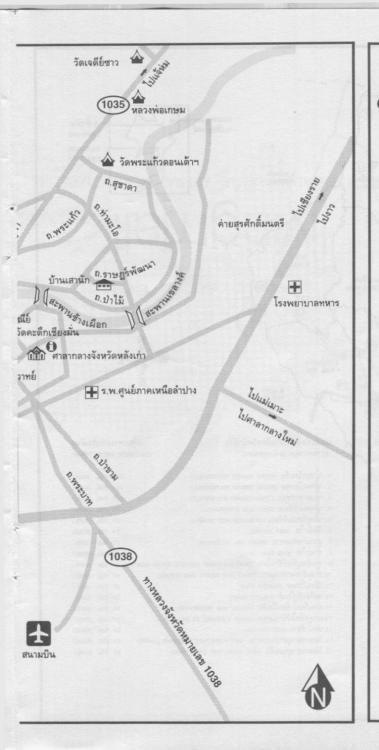

อ.แม่สาย

แผนที่ในเขตเทศบาลเมืองลำปาง

โรงแรม

โรงพยาบาล

วัด

ข้อมูลท่องเที่ยว

สถานีรถไฟ

สนามบิน

สถานีขนส่ง

ศาลากลางจังหวัดหลังเก่า

โรงเรียน

สวนสาธารณะฯ

สะพาน

หอนาฬิกา

แม่น้ำ

ถนน

รางรถไฟ

